1883. XV. évfolyam. 24. szám. Szombat, február 3.

EGYETEM KÖNYVTÁR DEBRECEN

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . 10 frt — kr,
Fél évre . . . . 5 „ — „
Negyed évre . . 2 „ 50 „

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főpiacz, Vecsey-ház földszint, a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K., LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.
Megjelen naponkint, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint a legolcsóbb árért vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beigtatásért 30 kr.

„Nyilttér“-ben megjelenő közlemény minden petit sora 20 kr.

Hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHERMAN H. közv. irodájában is.

Név nélkül vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Egyházi forduló pont.

A mult és jövő most ölelkeznek össze a debreczeni ref. egyház kebelében. Ma tartotta a régi egyháztanács utósó gyülését. Holnap pedig az uj egyháztanács tart alakuló gyülést. Nem kis fontosságu ez a forduló pont.

Hiszen, ha egyszerü személyváltozás volna ez, akkor alig érdemelne figyelmet. De ám az egyházi szervezet egész ujjá alakulása forog szőnyegen. A zsinati törvények alapján szervezkedik a ref. egyház országszerte; igy most Debreczenben is. Ez teszi kiváló fontosságuvá a debreczeni ref. egyház életében az uj egyháztanács holnapi ülését.

Legördült ma a függöny a mult felett. Hajh, milyen mult! Erre valóban elmondhatjuk a költő szavával, hogy ha csak félakkorák lettünk volna is, mint a nagy ősapák, most nem kellene megemlékeznünk a prot. önkormányzati elv feladásáról.

Ezt köszönhetjük a zsinatnak, a mely épen itt Debreczenben, Méliusz Péter püspöki székhelyén tartá üléseit s hozta jó és rosz törvényeit.

De már ezen tul vagyunk. Most már csak a jövővel kell számolni. Az adott viszonyokba a kényszerüségnek bele kell nyugtatni. Mert azokon a törvényeken mi nem változtathatunk. Hanem igenis okulást vehet ebből a ref. egyház egyetemes közönsége arra nézve, hogy jövőre csak oly zsinati képviselőket válaszszon, a kik a prot. egyházi és iskolai önkormányzat elvének igazi hívei.

Most az uj törvény értelmében nem lesz többé 180 egyháztanácsos, mert a közönségnek csak 96 presbytert lehetett választani.

Nem tartjuk ezt mi valami nagy sérelemnek, mert hiszen az egyház ügyeit azok is épen ugy el tudják végezni, mintha két vagy három annyian volnának. Sőt azt mondhatjuk, hogy kevesebb számmal mindig eredményesebben tanácskozhatni, a mint ezt minden téren a tapasztalat is fényesen bizonyitja.

A jövő egyháztanácsa már nem lesz oly független, mint ez a mult szervezetben volt. Ennek felette fog állani az egyházi közgyülés, melynek ugyan a presbyterek is tagjai lesznek, de még hozzájuk két annyi tehát, 192 egyháztag választatik.

Mit szül a jövő, mi hatással fog birni az uj egyházi törvény, azt emberi ész meg nem jósolhatja.

De a ref egyház életének e nagy forduló pontján a szent kegyelet, legmelegebb érzete támad fel keblünkben azok a nagy férfiak dicső emléke iránt, a kik vészben és viharban, az üldözések hallatlan korszakában is oly kitartó szivósággal őrizték meg a magyar ref. egyház önkormányzati jogát.

Hányan voltak, a kik nemcsak iszonyu kinzásokat, gályarabságot, hanem vértanui halált is szenvedtek ezért. De hitöket, meggyőződésöket még a hóhérbárd alatt sem tagadták meg.

Nagy lelkü atyáink, leborulva imádjuk most is soha el nem enyészhető emlékeiteket!

A jelen kor törpe fiai oda mehetnének tanulni a ref. egyház magasztos történetéhez. Láthatnák abból, hogy az isten képére teremtett ember nem a gyáva meghunnyászkodásra alkottatott, hanem arra, hogy lelke meggyőződéseért még életét is kész legyen feláldozni.

Magyarországon a ref. egyház ügye soha se volt csupán felekezeti kérdés. Nemzeti érdekké magasult ki az mindig. Mert ez hirdeté a lelkiismereti szabadságot. A ref. egyház küzdelme folyvást összeköttetésben állott a magyar nemzeti szabadság bajnokainak küzdelmével, s a nemzet jobbjai örökké támogatták a reformátusokat egyházi szent törekvésökben.

Ezért tudott megállani és erősbödni a magyar ref. egyház annyi méltatlan üldöztetés között is.

A mult legyen példa a jövőre.

Debreczen, febr. 3.

— **Az uzsorával** foglalkozott közelebb a képviselőház igazságügyi bizottsága. Az Apponyi módositása került tárgyalás alá, de a bizottság az eredeti szöveget tartotta fenn.

— **A vadászati törvényt** a függetlenségi párt általánosságban sem fogadja el. A főbb pontokra nézve módositványok fognak beadatni.

Mit csinálnak a honatyák?

Budapest, február 1.

A képviselőház mai ülésében letárgyalta a korcsmai hitel kérdés t, elfogadván gr. Bánfiy Béla érdemleges és gr. Csáky László irályi inditvanyát. Az utóbbi felett történt szavazás alkalmával oly komikus jelenetek merültek fel, melyek igen jellemzők a kormánypártra nézve. Tisza miniszterelnök gr Csáky inditványa mellett szólalt fel.

A szavazás alkalmával azonban a nagy zajban nem jól hallotta az elnök által feltett kérdést és gr. Csáky inditványa ellen állt fel. A többség vakon utána. Mikor aztán az elnök a szavazás eredményehez képest kihirdette, hogy a ház gr. Csáky inditványát elvetette, volt aztán nagy csodálkozás a miniszterelnök részéről, a ki azt hitte, hogy ő és pártja elfogadta gr. Csáky módositását. Uj szavazást kértek.

Az ellenzék egy része ez ellen tiltakozott. Ekkor Tisza min. elnök nagy mérgében azon igen jellemző megjegyzést tette, hogy akár mit határoz most a képviselőház, neki majd lesz alkalma a határozatot a felsőházban reparálni. Ez kétségkivül igen megtisztelő megjegyzes volt a felsőházról, melynek értékéből talán mitsem von le az, hogy igaz.

Ugron Gábor sietett is mindezt konstatálni; az ellenzék zugott, a miniszterelnök ujra meg ujra felszólalt. Végre uj szavazás volt, Tisza miniszterelnök is mét félreértette a kérdést. A többség megint nem a ház elnökére hallgatott, hanem csak azt nézte, hogy a miniszterelnök felláll, s vele szavazott (Általanos hosszas derültség. Az ellenzék padjairól nagy taps.) Az elnök harmadszor teszi föl a kérdést. Ekkor már a képviselőház elnöke is oly zavarban volt, hogy gr. Csáky módositása helyett a már elfogadott gróf Bánffy módositásáról kezdett szólani.

Végre szerencsésen kijavitotta magát és a szavazás hosszas közderültség mellett végbe mehetett A többség a harmadik szavazás alkalmával elfogadta gr. Csáky módositását.

Pártunk viszálya.

Debreczen, febr. 3

Megszünt. Elvelleneseink közösügyes tábora hiába örvendett a felett, hogy a közjogi ellenzéket képező függetlenségi párt szétolvad, mint a hó a nap melege alatt. Helyreállot a békés egység a pártban, mivel azok maradtak kisebbségben, a kik épen a különválást akarták.

A többség rendületlenül áll eddig vallott elveinek sziklatalaján, s határozottan kijelenté, hogy nem lép az „alkalmazkodás“ veszedelmes lejtőjére, a honnan már oly számosan csusztak le a közösügy mocsárjába.

Nem is lehetett ez másképen.

Hiszen ha visszaemlékezünk a függetlenségi párt alakulására, rögtön észreveszszük, hogy ez a párt két féle elemből alakult, a régi 48-asokból, s az ugynevezett baloldalból, melynek vezére Tisza Kálmán cserbe hagyta pártját, a 70-es évek elején elvet változtatván. De a józanul gondolkodó s elvszilárd polgárság maradt a régi zászló mellett s tömörült a 48-asokkal.

Elvi különbség ugy se volt köztünk az előtt se. Mert mind a két pértárnyalat őszintén látszott Magyarország függetlenségére törekedni.

Tisza Kálmán hitehagyottsága mintegy kényszeritette a elvhü baloldaliakat s a 48-asokat, hogy egyesüljenek.

A régi baloldal következetesen megmaradt tagjai semmit se áldotak fel elveikből, mert az ugy nevezett bihari öt pont volt az ő politikai hitvallásuk. 1. Legyen önálló nemzeti bank; 2. önálló magyar hadsereg; 3. önálló külképviselet; 4. nem kell közös minisztérium; 5. nem kell delegáczió.

Szintén nem kivántak kevesebbet a 48-asok sem. Igy igen természetes, hogy az egyesülésnek az egy czélra törekvők között létre kellett jönni, a mint szerencsésen létre is jött.

Ez a két elem teremtette meg a függetlenségi pártot. S egyhangulag elfogadtatott alapelvül Madarász József inditványa szerint, „Magyarország legyen önálló, független magyar állam, mely minden idegen beavatkozástól mentenintézze minden ügyét.“

Ime, a függetlenségi párt törekvése. A ki ez elvi alapot magáénak elfogadta: az a mi párthivünk; a ki nem: nem.

Vita tárgya nem is lehet tehát tulajdonképen, hogy kik tartoznak a párthoz és kik nem. Ez az irányelv határozza azt meg. Nevetségesnek tartjuk azt az állitást, hogy egyik vagy másik elem azért nem akar társulni velünk, mert köztünk ilyen és ilyen egyének vannak. A gyávaság palástolása ez, vagy egyszerü hazugság. Mert a kiben él a szent törekvés érzete, hogy Magyarországot függetlenné kell tennünk, az nem huzódhatik vissza a küzdtérről aprólékos érdekekért. Magunkról is tudjuk.

Az elv szentsége a józan ész előtt felette áll minden személyi tekintetnek.

Igy állván a dolgok, sem az országgyülési, sem más függetlenségi pártnak nincs is joga elvi tekintetben a programmon változtatni. Kivált a régi baloldal nem engedhet abból, hogy — nem kell delegáció, nem kell közös miniszterium. Nem hiszszük, hogy a régi 48-as elemnek is kivánná ezeket a legkisebb porczikája is.

Örvendünk, hogy az országgyülési függetlenségi párt többsége az ő tapintatos eljárásával megmentette a párt egységét, s nem szerzett örömöt elvelleneseinknek a párt ketté szakitása által.

A függetlenségi pártnak jövője van, mert elvei a nemzeti közérzületben gyökereznek. S a mult választás eredménye biztositék a jövő győzelemre.

Csak összetartás kell. E jel alatt győzünk.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Ehilta dalaiból.

1.

Bucsuzunk a kis kertben. A lomb
Busan hull, őszi szél zokog,
De a kékellő ég fölöttünk
Pompás derüben mosolyog.

Picziny kezét kezembe tartom,
Fájón sóhajtok, könnyezem,
Sokáig nem láthatjuk egymást,
Sokáig bus lesz életem.

De a gyönyör derüje mégis
Besugározza lelkemet:
Én bánatos tekintetéből
Most olvasom le, hogy szeret!

2.

Más énekeljen a nagy
Hősök csodáiról.
Én dallok kedvesemről
Az ő kacsóiról.

Kincsekbe más találja
Szivének örömét.
Gyémántnál többre tartom
Az ő picziny kezét.

Rózsás körmü, selyem lágy,
Káprázatos fehér; . . .
Mámorba' pezsg a vérem,
Mihelyst kezemhez ér

Ha az ő büvös újja
Simitja hajamat,
Lelkembe vig zsibajjal
Tündérek szállanak.

Csókolni össze-vissza
Nem győzöm eleget.
Ez a kéz fogja, érzem,
Megnyitni mennyemet!

Koroda Pál.

A tertia.

A professor nem tipus többé.

Mikor hirlapiróból, képviselőből, miniszterből lesznek a professsorok — és professerokból a hirlapirók, képviselők, miniszterek: a legturbulensebb elemekkel keveredve, okvetlen lecsiszolódik a typus hagyományos jellege, a kaczagtató szegletesség és szemmellátható lesz a rejtve tartott sokoldaluság.

Nem akarom állitani, hogy mai napság már minden professor kifogástalan gavallér, otthonos a parqueten, buzgó koptatója klakknak, frakknak és universalgenie. Isten mentsen!

Találunk még elég szegletességet és egyoldaluságot, a mely a régi aerára emlékeztet, mikor még nem lehetett a kathedráról miniszteri tárczákat és mandátumokat röptiben elfogni.

Hupka professor a régi aera embere volt uj kiadásban. Nem járt bokáig érő kabátban, lyukas könyökkel, nem hordott pápaszemet és horpadt köcsögkalapot, de szakember volt testestől-lelkestől.

— Ha még egyszer a világra jönnék, ismét csak professor szeretnék lenni, — szokta volt mondani.

— Akkor is görögöt tanitanál?

— Azt én, örökkön örökké!

Kartársai majd oda lettek az ámulattól, mert bármelyik is szivesen felcserélte volna még e világéletében a kathedrát az alispáni székkel. Ezek már mind czivilizált professorok voltak és egyikük sem esküdött a mathesisre, philosophiára, mint egyedül üdvözitő valásra. Hiszem is, hogy szabad szellemü gondolkodásuknak nem vallották kárát. Velük nem foglalkozom, ők a világé, de Hupka, — mint valami őslény, — a históriáé. Róla szól ez a történet.

Szeretett volna megházasodni. Azt hitte, a professorságon kivül ez neki legszentebb kötelessége.

Mikor olyan könyvmolyokról, világgyülölő és világot megvető tudósokról hallunk beszélni, méltán csodálkozunk, hogy kap az feleséget? Milyen leány szánja rá magát nőül menni olyan emberhez, a ki neki nem képes egyetlen egy bókot mondani, lépten-nyomon megbotlik az uszályában, keztyüt nem visel és — horrendum dictu — mindig csak a szaktudományáról beszél?

Itt volt élő példaképen Hupka ur.

Házasodni akart és igy természetesen keresnie kellett a női társaságot.

Hupkának kevés szerencsét jósoltak vállalatához, a kik ismerték.

De lebeszélni őt erről ép oly lehetetlenség lett volna, mint bebizonyitani előtte, hogy a görög és latin nem alapköve minden néven nevezett tudománynak.

Incapacitabilis volt, akár csak egy — professor . . .

Csakhamar jó alkalom kinálkozott ismeretség kötésére.

Majálist rendezett a gymnasium ifjusága.

Hupka, mint legfiatalabb professor, kénytelen volt a rendezésnél tisztelettbeli elnökséget vállalni. Megtette jó szivvel, mert nem állott ő épen ellenséges lábon a discipulusaival; volt közöttük sok jó linquista.

A vidám ifjuság nem nyugodott, mig otthon ki nem csikarták a papa, mama, nővér, unokatestvér és más ismerősök igéretét, hogy mind elmennek, mind ott lesznek azon a hires majálison, a mely a nyolczadik osztálynak, az „érettségre“ aspiráló fiatalságnak, egyszersmind bucsuztatóul készült.

Itt a majálison, zöld lombok aljában, bársonyos pázsiton pillantotta meg Hudka professor Boros Kálmán testvérnénjét, a szép szőke Juliskát.

Egy gondolat és Hupka ur szokott határozottságával megállapitotta, hogy Boros Juliska lesz a felesége, nem más.

Véletlenül jutott közelükbe s mivel hamar észrevette, hogy Kálmán, — az a hanyag fráter, a ki nem bir megküzdeni a conjugatio nehézségével, — hozzájuk tartozik, minden habozás nélkül szóba állt a mamával és kathedrai szóbőséggel, egy lélekzet alatt felsorolta előtte a kis diák minden gonoszságát. A szegény mama halálra rémülve, szeretetreméltó módon igyekezett a tanár urat fiával szemben engeszteltebb hangulatra birni. Hogy szavainak nagyobb nyomatéka legyen, belevonta a társalgásba Juliskát is, a ki szelid szép szemeit mosolyogva emelte Homeros magyarázójára.

Nagyon büvös lehetett a szende kis lány pillantása, mert Hupka nyomban félbeszakitotta a gonosz Kálmán korholását s uj előadási cyclust kezdett az időről. Ez már tisztán Juliska épülésére volt szánva.

Minden komolyra válandó udvarló ezzel kezdi és sokszor czélt ér vele.

Juliska szeliden, türelmesen hallgatta az unalmas beszédet, közben édesdeden mosolygott. Ha tudta volna a jó professor, hogy ez a mosoly nem annyira őt, mint a kilátásba helyezett tánczot illeti!

Hupka neki bátorodva folytatta udvarlását, és czitálta Homerost és Vergiliust ész ficzamodásig.

Juliska csak bámult és mosolygott.

Mikor Sárosi Feri eljött érte s tánczra hivta, részvétteljes hangon kérdi tőle:

— S maguknak mindezt meg kell tanulni, Feri?

— Az ám, meg kellene, — felelé a fiu nevetve és jó kedvvel kezdé az andalgóst.

Törvényhozás.

Budapest, február 1.

Az uzsora-javaslat 21. §-ánál szakadt tegnap félbe a tárgyalás és ma is folytatta azt tovább a ház. Dobránszky számos statisztikai adatot hoz föl a külföldről, melyek az iszákosság pusztitásait illustrálják. Utána Lits Gyula és Csáky László gróf szólaltak fel, kik módositványokat is adtak be. Göndöcs a vizivást dicsöiti a ház élénk derültsége között, szemben a szeszes italok fogyasztásával, melyek a testet-lelket sorvasztják. Azt kivánja, a ház töröljön el minden korcsmai hitelt. Németh Albert ellenzi ezt, mert a felvidékről jövő munkás népségnek, mely az alföldön, hol a viz ihatlan, esőben, vizben ázva dolgozik, nélkülözhetlen szüksége van a szeszes italokra, hogy testét fölmelegitse. Nem volna philantropia, munkásnéptől a hitelt megtagadni. Tisza Kálmán szintén oda nyilatkozik, hogy tulzás és helytelen volna föltétlenül eltörölni minden korcsmai hitelt, mert el van általánosan ismerve, hogy a szeszes italok mérsékelt élvezete, főleg az anyagi munkára utalt osztályoknál és kivált az alföldön, hol a viz igen gyakran inkább „eledel"-hez hasonlit, mint italhoz (élénk derültség), egészségi szempontból szükséges. Pártolja gr. Bánffy Béla módositványát, Prónay Dezső báró szintén módositványt adott be — Bánffy módositványához, hogy ennek 2 és 8 forintos tételei 1 és 4 forintra reducáltassanak.

Ezután Kőrösi előadó a bizottsági szöveg, Lits és Bánffy a saját módositványaik védelmére emelnek szót.

Most szavazásra került a dolog, melynek során Almássy Sándor azon határozati javaslata, hogy a törvényjavaslat szövege a bizottsághoz utasittassék, elesett. A bizottság szövegét nem fogadta el a ház, ellenben magáévá tette Bánffy Béla módositványát, minek következtében Lits módositványa, mely szerint a korcsmai hitel perelhető nem volna, elesett.

A 23. §-nál Dobránszky szigoritó módositványt adott be, melylyel szemben a ház az eredeti szöveget fogadta el. A többi §§ változatlanul mentek keresztül, csak a 25. §-ban fogadott el Lázár Ádámtól egy styl-módositványt és Rossiváltól egy betoldást, mely szerint az ott megállapitott 50 frt pénzbüntetés a községi szegény alap javára fordittatik.

Az utolsó, 26. §-t a ház Tisza Kálmánnak azon módositásával fogadta el, mely szerint a jelen törvény egyéb részeiben azonnal, a korcsmai hitelre vonatkozó része pedig jul. 1-én lép életbe.

Ezzel a javaslat tárgyalása befejeztetett, csak a függőben tartott 9. §-a kerül a holnap d. e. 11 órakor tartandó ülésen tárgyalásra. Tisza Kálmánnak a napirendre nézve tett előterjesztése folytán a ház abban állapodott meg, hogy szombattól szerdáig nem tart ülést. Csütörtökön pedig a vadászati törvényjavaslat tárgyalását kezdi meg.

— **Irodalom.** „Hópelyhek" czim alatt Brankovics György egy kötet elbeszélését tett közzé, melyek csinos elbeszélő tehetségről tanuskodnak. A szerző arczkévével ellátott kötet ára 1 frt 50 kr. A mü Vodianer F. (Lampel) bizományában jelent meg és szerzője épp most rendezi a második kiadást sajtó alá. — „Magyarországfüggetlenségiharcza 1348—49-ben." Gelich Rikhárd tábornok e kitünőnek igérkező müvéből most jelent meg a második füzet. A diszes kiállitásu munka Aigner Lajosnál jelenik meg. Egy-egy füzet ára 40 kr.

Kossuth a virilistákról.

Azok az örök becsü Iratok, a mikkel Kossuth Lajos, korunk e tiszteletreméltó félistene megajándékozá első sorban a magyar hazát, aztán a világirodalmat, kifogyhatlan tárházai az örök igazságnak, élő tanubizonyságai az elenyészhetlen jogoknak. Az a közkézen forgó három kötet a multtal foglalkozik, a most sajtó alá rendezendő kötet a jelenlegi viszonyokat birálja.

Ez a könyv lett a magyar alkotmányos élet bibliája, a mire, mint a hit papjai az evangyéliomra, ugy hivatkozhatunk mi örökké alkotmányos elveink védelmének folyton tartó küzdelmeiben.

Kóstolóul az uj kötetből a Pesti Napló kiváló érdekü közleményeket hoz. Meg nem állhatjuk, hogy ide ne igtassuk azt a nehány sort, mely a virilizmus intézményéről elmélkedik.

De hadd beszéljen maga az apostol.

*

A rendi alkotmánynak népképviseletivé fejlesztése természetesen magával hozta, hogy valamint a megyék országgyülési követeinek választása a népképviseleti elvhez idomittatott ugy a megyei szerkezet is hatóságainak épségben tartása mellett szintugy népképviseleti alapon rendeztessék.

Ez el is lett rendelve az 1848-ki 16. tcz. 1-ső §-a által.

De miként történt ez a „népképviseleti alapon rendezés ?"

Történt ugy, hogy a törvényhatóságok egyetemét képviselő bizottságok fele részben minden választás, minden népképviseleti jelleg nélkül a legtöbb adót fizetőkből állittattak össze.

Tehát népképviselet helyett plutokráczia melynek sem gyökere nincs a haza történelmében, sem tehetségre, hazafiui érdeklődésre nincs szüksége, miszerint a törvényhatósági közéletből a népnek egy-egy képviselőjét kiszoritsa. Még ha soha feléje sem néz is a megye gyüléstermének, mégis kiszoritja.

A népképviselet 50 perczentjének ez expropriácziója oly jogfosztás a népképviseleten, s oly képtelen anakronizmus a jogegyenlőség korában, hogy igazán a nevetségesség megyéjét surolja. Csodálom is, hogy azok a jó virilista urak, ha hazafiak, maguk nem inditanak meg mozgalmat, miszerint e gyertyaoltogató szereptől dispenzáltassanak. A vagyonnak mindig meglesz a maga nyomatéka. A kik közülök érdeklődnek a közügyek iránt, megtalálnák helyüket a gyülésteremben, mint népképviselők.

Külföldi dolgok.

A kiutasitási törvényt párisi jelentések szerint előreláthatólag a kamara is megfogja szavazni, ha nem is föltétlenül, de valamely módositással.

Orosz politikai körökben azon nézet uralkodik, hogy a visszaérkezett külügyminiszter első hivatalos ténykedése a czárnak adott jelentése után az lesz, hogy diplomácziai nyilatkozatot fog kibocsátani a berlini, bécsi és római külügyérekkel történt találkozásáról. Ezen nyilatkozat, mely az orosz nagykövetek- és követekhez fog intéztetni, valószinüleg körlevél jellegével fog birni, s a fontos kérdésekben létrejött megegyezésnek és az általános békebiztositásnak fog kifejezést adni.

Granville lord hétfőn délután küldte szét a meghivókat a **dunai conferentiára.** Az első ülésben Granville személyesen, a többieken Fitz-Maurice fog elnökölni. A meghivás, alakilag csupán a nagykövetek személyére szól, a hatalmaknak azonban jogukban áll a dunai bizottság tagjait bevezetni oda. Mussurus pasa még nem kapta meg utasitásait. A tanácskozás első tárgyát az a kérdés fogja képezni, hogy Románia résztvehessen-e az értekezletben. Átalában azt hiszik, hogy Romániának a tanácskozó és határozó szavazati jogot is megadják. Szerbia ellenben valószinüleg csak tanácskozási jogot kap, kivévén természetesen azokat a kérdéseket, melyek Szerbiát mint parti államot érdeklik. — Bulgária ki lesz zárva az értekezletből, mert Törökország kijelentette, hogy különben nem vesz részt a conferentiában.

Meghalt a király, éljen a király.

Debreczen, jan. 3.

A hires franczia mondat jut eszünkbe, midőn ma a debreczeni régi presbytérium bevégezte működését, s holnap az uj egyháztanács fogja tartani alakulását.

39 tárgy várt ma elintézésre a régi egyháztanács előtt. A gyülés soká tartott s igy a tárgyakról csak röviden emlékezhetünk meg.

Segélyezésért folyamodtak a Szondy-Kenesey-alapból Varga Lajosné, Parti Lajosné, Balogh Zsigmondné, Bodnár Lászlóné, Balogh Istvánné Kércsi Mária, Aranyos Lászlóné, Ladányi Zsigmondné, Nagy Lászlóné, Kovács Pálné, Karácson Gáborné, Nagy Józsefné. Kérelmök teljesittetik.

Nagy hatást keltett a püspöki átirat Tomka Károly andrásfalvi lelkész legélyzése tárgyában. A presbyterium tagjai lelkesedéssel karolták fel az ügyet s rögtön gyüjtést inditottak maguk közt, és jelentékeny összeg gyült a nemes czélra. E tény méltó koronája a régi presbytériumnak.

Adakozott az egyház a csurgói gymnáziumra és a brassói ág. ev. magyar egyház részére.

Kálmánchelyi Gábor fia a Kálmánchelyi-alapitványra felvétetését kéri. Az ügy bizottsághoz utasittatott.

Az egyházkerület mult évi jegyzőkönyvei, a főiskolai elemi osztályok főnévtára, a szentesitett egyházi törvények s az egyházkerület által ehez adott utasitás tudomásul vétettek. A gazdasági bizottság s az algondnok 1881. évi számadása az uj presbytériumnak adatik át. Bartha Mihályné 5 ft hagyománya köszönettel vétetik, valamint a szavazó iveknek dijmentes kinyomatása is. Dávid Mihály árokutczai ismétlő iskolai tanitó fizetése folyóvá tétetik.

Az iskolaszék elnöke és tagjai leköszöntek ez állásukról, a mi tudomásul vétetett.

Az uj egyháztanács elé utasittattak a következő ügyek elintézés végett: ügyvédi jelentés némely egyházi ügyek irásainak elintézése tárgyában, a presbyterek könyvére szóló előfizetési felhivás, — nevelésügyi biz. jelentése a felső leánynevelő intézetnél varrást tanitó nő alkalmazása iránt, esperesi meghivó a jövő egyházmegyei gyülésre, esperesi felhivás a lelkészjelölő bizottságba 3 tag választására nézve, az egyházkerületi és egyházmegyei tisztviselőkre szavazás érdekében tett esperesi felhivás, valamint Bernáth István egyházmegyei segédgondnok felhivása az esperesre szavazás iránt.

Végül a központi bizottság előterjeszti jelentését a presbyterium megalakulása tárgyában, a mi tudomásul vétetett.

Majd Sápy Sámuel egyházi főgondnok bejelenté lemondását, de aztán a több oldalról jövő felhivásra egyelőre elfogadta a főgondnokitisztséget.

S ezzel a régi presbyterium bevégezte működését. Meghalt a király ! Holnap az uj presbyterium tartja alakuló gyülését. Éljen a király !

UJDONSÁGOK.

* **A kegyelet adója.** A jó emlékü öreg Garbóczy Sámuel siremlékének felállitására ujabban adakozott: gr. Vay Dániel 1 frt 80 krt. Eddig begyült nálunk e szép kegyeletü czélra **26 frt.** Még az egyházi férfiak nagy része, a kik soha se szokták megvonni támogatásukat a jó ügytől, hátra van a példaadásban. S aztán a tehetősebb polgárok szintén nem vették még észre, hogy egy nagy hirü énekvezérünknek, a ki méltó dicsekedésünk volt, akarunk porai felé emléket emelni, hogy tanubizonyságot tegyen az a hálás utódok kegyeletes érzületéről. Bizony megérdemli a jó öreg emléke, hogy érte adakozzatok.

* **A függetlenségi párt** bálja ma este tartatik meg a Korona fényes tánczermében. Mint emlitők, a vendégek kényelméről gondoskodva van. Az ott összegyülni szokott diszes társaság biztositja a jó mulatást.

* **A Petőfi-szobor felállitása** a tavaszi enyhébb időre marad el, miután Huszár Adolf ur a karácsonyi és ujév közti időre le nem jöhetett, s a hozzá még decz. 22-én intézett 3 ik levelemre lejövetele idejét nem tudatta, belenyugodván a tavaszi elhalasztásba, azon okon, hogy a szoborminta felállitási munkálatoknak nem fűthető helyeken kelletvén történni, minden tekintetben czélszerübb lesz az enyhébb időszak bevárása. Addig a takarékpénztárba elhelyezett összeg kamatozik. A buzgó adakozók megnyugtatása és tájékozása végett teszem közzé jelen tudósitásomat. — Debreczen, 1883. febr. 2. Balogh Ferencz igazgató tanár.

* **Személyi hir.** Gr. Teleky Sándor ezredes, jelenleg városunkban időzik.

* **Esküvő.** Ma délután 4 órakor esküdtek egymásnak örök hüséget városunk egyik tekintélyes polgára, földbirtokos Nánássy Ferencznek fia Miklós p. ü. hivatalnok és városunk hölgykoszorujának méltán egyik legszebb és feltünő virága **Dragenitz Mathild** urhölgy. — Násznagyok voltak Nánássy Lajos m. kir. pénzügyi titkár és nyugalmazott honvéd huszár kapitány és Cséke Gábor földbirtokos. Az esketési szertartást Révész Bálint a háznál teljesitette. — Sirig tartó zavartalan boldogságot kivánunk az ifju párnak e tiszta szerelemből kötött frigyre !

* **A Petőfi-szoborminta** felállitására adakoztak: Stahl Géza 1 frt. Dr. Ozory István 2 frt. Boros Sándor 1 frt. Huszár Károly 1 frt, Kiss Károly 50 kr, özv. Váradi Istvánné 1 frt. Tóth Lajos 2 frt. Bisutka István 50 kr. Balogh Lajos 1 frt. — E tizedik közlemény összege 10 frt. Köszönettel átvettem 1883. febr. 2. Balogh Ferencz igazgató-tanár.

* **Cséky Ilonnak,** szintársulatunk hősnőjének, a jövő csütörtökön lesz a jutalomjátéka. Ez alkalommal Legouvé nagy hirü franczia szerzőnek **„A müveszet madonnája"** czimü, rendkivül hatásos szinmüve kerül szinre. A jutalmazandó egyike azon ambiczionális szinésznőknek, kik szenvedélyes lelkesedéssel szentelik tehetségöket a szinmüvészetnek. Közönségünk nem egy derekas ábrázolását látta e ritka szorgalmu szinésznőnek s bizonyára nem fog késni iránta is leróni a lelkesedés adóját.

* **Talpra iparosok!** Fel a Bika szálloda fényes termébe ! hol az iparos ifjuság ma tartja, az idén az iparos nagy közönség legfényesebb tánczvigalmát. Az iparos ifjak egylete már többször bebizonyitotta azt, hogy méltó a n. é. közönség pártolására, bebizonyitotta azt, a midőn megmutatta, hogy kellően tud bánni a legnagyobb kalapácsig minden eszközzel, a mely a czélhoz vezet; megmutatja ma is, hogy tud rendezni olyan tánczvigalmat, a mely ha fényben nem is, de fesztelen jó kedvben, otthoniasságban, minden esetre az idei farsang mulatságai között első helyet foglal el. Talpra tehát! mutassa meg a debreczeni n. é. közönség is, hogy ezen nemes czélu és előre törekvő ifjakat megértette, és őket igyekezetökben, mint eddig, ugy most is támogatja.

* **Vénusz és a hold.** Az utóbbi időben olyan sokat emlegetett Vénusz bolygót közelebb elfedi a hold, s ez február 4-én fog megtörténni. Mig ugyanis a mult évi deczember hónapban a Vénusz a nap és föld között vonult el, addig most más helyzet áll be, a mennyiben a Vénusz a hold tányérja mögött tünik el, hogy egy óra lefolyása után a hold másik oldalán ujra előtünjék. Ez a jelenség csak igen ritkán fordul elő. A hold február 4-én reggel utólsó negyedében lesz ugy, hogy csak egy vékony holdsarló marad megvilágitva, mig tányérjának nagyobb része homályban, mindazáltal szabad szemmel látható lesz. A hold feljötte idején, a mi Berlinben reggeli 4 óra 53 perczkor következik be, a Vénusz már a hold tányérja mögött lesz. Öt óra, 56 percz és 42 másodperczkor reggel szabad szemmel is látható lesz, a mint a fényesen ragyogó Vénusz hirtelen ujra előbukkan a hold halaván korongja mögül. Ritka és rendkivül széplátvány lesz ez az égi tünemény. Hogy ha a holdtányérját, mint az óra lapját felosztva képzeljük, ugy a Vénusz az óralap I. és II. számai között lép ki. A Vénusz ez ujabb átvonulásának megfigyelése sokkal csekélyebb jelentőségü a csillagászokra nézve, mint volt a napon való átvonulása, A tüneményt mindenesetre föllehetne használni a földünk és a hold közt levő távolság meghatározására, azonban erre nézve most már sokkal jobb módszerek állanak rendelkezésünkre.

* **A dohánycsempészet.** A debreczeni kir. pénzügyigazgatóság arról értesülvén, hogy Nagyváradon nemcsak a varos egyes utczáin, hanem annak piaczán is ugy hétköznap, mint hetivásárok alkalmával egész nyiltan és rendőri közegek szeme láttára árultatik csempészett dohány, — megkereste Nagyárad polgármesteri hivatalát, hogy a rendőri közegeket az 1876 VI. t. cz. 10. §-sa által reájuk ruházott kötelmeik pontos teljesitésére szoritsa, hogy ezen napról-napra nagyobb mérvet öltő és a kincstárt tetemesen kárositó üzelmek megszünjenek.

* **Hajdu-Szoboszlón** az „olvasó-egyesület" folyó évi január 21-ik napján tánczvigalmat rendezett, a melynek összes bevétele 145 frt 21 kr, tiszta jövedelme pedig 81 frt és 1 kr volt. Ez alkalommal a könyvtár gyarapitására következő felülfizetések történtek: Nagy Károly járásbiró 4 frt 25 kr, Turi Albert 2 frt, Szerdahelyi János 2 frt, Latabár Kálmán (Debreczenből) 2 frt, Bessenyey épitész (Debreczenből) 2 frt, Hőgyes Károly 2 frt, Fekete Sándor 2 frt, Lengyel Imre 1 frt, Sugár Gyula 1 frt, Hetei Ignácz 1 frt, Bogdán Gábor 1 frt, Kovács Gyula 1 frt, Soós Mihály 1 frt, dr. Simon Gáspár 1 frt, Nagy Jakab 1 frt, Oláh Jakab 1 frt, Fürst Adolf 1 frt, Rózenfeld Mór 1 frt, Adler Farkas 1 frt, Császi Gyula 1 frt, Trocsányi Imre 1 frt, Soós János 50 kr, Biró Elek 50 kr, Ornstein Dezső 50 kr, N. N. 25 kr. Összesen: **32** frt. Fogadják a tisztelt felüladakozó urak az olvasó-egylet szives köszönetét. H.-Szoboszlón, 1883. febr. 1. A választmány nevében: Bihari Kálmán, egyesületi jegyző.

* **Kitartó szerelem.** Két fiatal szivet meg nyilazott a pajkosság istene. De hát hiába esengett gyógyir után a két seb. Rajtuk is beteljesült, a mit a nóta olyan szépen mond: „Nem engedik azt az egek, hogy én rózsám tied legyek." — A leány férjhez ment egy olyanhoz, a kihez nem huzott a szive, tehát boldogtalan életéhez még több keserüség,

---

Mikor bevégezték volna, Juliska még egyet kérdezett:

— És szigoru professor ez a Hupka ?

— Nem ismer irgalmat.

— Hát nem fél maga a secundától ?

— Attól nem, mert abból ki lehet gázolni, de ha tertia üt be . . . . .

Azt már maga sem tudta, mi történik akkor, Juliskát helyére vezette a félelmes fiatal professor mellé.

A lányka mulatott, tánczolt a vidám fiukkal, Hupka pedig elégedetten szemlélte a mama oldala mellől, nem tágitott volna semmi áron. Nyilván való volt, hogy lovagul szegődött a családhoz s lesz a ki a mamát hazakiséri, a nagykendőket karra veszi, a kocsiban helyet csinál, természetesen a tőle telhető legnagyobb esetlenséggel.

Hupka tisztában volt magával.

— Majd a vakáczióban, a vakáczióban. Szerinte minden életbevágó lépést csak vakáczióban volt szabad tennie. Még a halála napját is akkorára tüzte ki.

A majálistól már nem messze esett a vakáczió ideje.

Hupka jól fel akarta használni az időt s mindjárt harmadnapra elment látogatóba Borosékhoz, bejelenteni a mamának, — hogy Kálmán már sokkal jobban tanul. A mama nagy örömmel fogadta a tudósitást és mikor a sürübbé vált látogatások után arról értesült, hogy Kálmánka nem bukik bele a negyedik osztály[illegible] hanem a professor ur kegyelméből szeren[illegible]en átuszhatja, — akkor valóságos rokonszenvet kezdett érezni a derék Hupka iránt. Sejtette látogatásának valódi czélját s nem tartá lehetetlennek, hogy Juliska is megbarátkozik a komoly szándéku ember komoly modorával.

Hupka urat nagyon bosszantotta, hogy látogatásai alkalmával Juliskáék háza előtt mindig szemben jött vele Sárosi Feri. Mit keres az mindig az utczán ? Nem hogy addig is tanulna ? Mikor ő nyolczadik osztálybeli tanuló volt és érettségire kellett készülnie, napestig ki nem jött a szobából s nyütte a könyveket, mohón szedve magába annak szellemi foglalatját.

— De lett is ám belőlem professor ! — gondolá magában elégedett mosolylyal. Mikor a találkozások ama bizonyos ház előtt már igen gyakoriak lettek Sárosi Ferivel, a fiu sem vette tréfára a dolgot. Kihivó pillantásokkal kezdé méregetni tudós professorát.

— Amice, én magát tertiába teszem, — fakadt ki egyszer Hupka, midőn Feri ur már hatodszor jelenti, hogy nem készült.

S a kathedra tekintélye döntött . . . . . .

Bekövetkezett a vakáczió. Hupka reményteljes, ragyogó arczczal sietett Borosék házához. Juliska kisirt szemekkel menekült előle a szobából. Sokáig nem birt vele találkozni. Eltelt a vakáczió a nélkül, hogy Hupka csak egy lépéssel is előbbre jutott volna czéljához.

Sárosi Feri pedig hazavitte a tertiát s atyja a következő classikus szavakat intézi hozzá:

— No fiam, már látom, hogy neked nem való az iskola, de te se vagy való az iskolának. Az én házamtól többé tapodtat se mégy. Itthon maradsz a gazdaságnál s megházasodol !

Ugy lett ! Mikor Hupka Boros Juliskát ujra mosolygó arczczal láthatta, akkor már jegyese volt Sárosi Ferinek.

Ha Hupka ur nem annyira professor, mint diplomata, előre gondolhatta volna, hogy annak a tertiának káros következései lesznek.

No de régen volt. . . . .

Memoria.

Ma délután 4 órakor esküdrök hüséget városunk egyik ra, földbirtokos Nánássy Miklós p. ü. hivatalnok és szorujának méltán egyik legő virága **Dragenitz Mathild** nagyok voltak Nánássy Lajos titkár és nyugalmazott hontány és Cséke Gábor földbirsi szertartást Révész Bálint tte. — Sirig tartó zavartalan nunk az ifju párnak e tiszta tt frigyre!

szoborminta felállitására adaGéza 1 frt. Dr. Ozory István ándor 1 frt. Huszár Károly 1 50 kr, özv. Váradi Istvánné s 2 frt. Bisutka István 50 kr. frt. — E tizedik közlemény Köszönettel átvettem 1883. Ferencz igazgató-tanár.

lonnak, szintársulatunk hőscsütörtökön lesz a jutalomlommal Legouvé nagy hirü k „**A müvészet madonnája**“ hatásos szinmüve kerül szinre. egyike azon ambiczionális szi szenvedélyes lelkesedéssel göket a szinmüvészetnek Kögy derekas ábrázolását látta u szinésznőnek s bizonyára nta is leróni a lelkesedés

arosok! Fel a Bika szálloda hol az iparos ifjuság ma iparos nagy közönség leggalmát. Az iparos ifjak egylete zonyitotta azt, hogy méltó a rtolására, bebizonyitotta azt, tta, hogy kellően tud bánni apácsig minden eszközzel, a vezet; megmutatja ma is, olyan tánczvigalmat, a mely s, de fesztelen jó kedvben, inden esetre az idei farsang első helyet foglal el. Talpra g a debreczeni n. é. közönn nemes czélu és előre tőértette, és őket igyekezeg, ugy most is támogatja.

a hold. Az utóbbi időben etett Vénusz bolygót közes ez február 4-én fog megis a mult évi deczember a nap és föld között vost más helyzet áll be, a sz a hold tányérja mögött óra lefolyása után a hold előtünjék. Ez a jelenség ordul elő. A hold február negyedében lesz ugy, hogy oldsarló marad megvilágitva, agyobb része homályban, szemmel látható lesz. A a mi Berlinben reggeli 4 vetkezik be, a Vénusz már gött lesz. Öt óra, 56 percz or reggel szabad szemmel int a fényesen ragyogó Vélőbukkan a hold halavány ka és rendkivül széplátünemény. Hogy ha a holdra lapját felosztva képzelaz óralap I. és II. számai nusz ez ujabb átvonulásákkal csekélyebb jelentőségü ve, mint volt a napon való ményt mindenesetre fölleldünk és a hold közt levő sára, azonban erre nézve b módszerek állanak ren-

npészet. A debreczeni kir. rról értesülvén, hogy Nagyvaros egyes utczáin, hás ugy hétköznap, mint hegész nyiltan és rendőri árultatik csempészett do-Nagyárad polgármesteri dőri közegeket az 1876 al reájuk ruházott kösére szoritsa, hogy ezen mérvet öltő és a kincső üzelmek megszünjenek.

ön az „olvasó-egyesület“ napján tánczvigalmat sszes bevétele 145 frt pedig 81 frt és 1 kr könyvtár gyarapitására történtek: Nagy Kákr, Turi Albert 2 frt, frt, Latabár Kálmán essenyey épitész (Debs Károly 2 frt, Fekete mre 1 frt, Sugár Gyula rt, Bogdán Gábor 1 Soós Mihály 1 frt, Nagy Jakab 1 frt, Adolf 1 frt, Rózenfeld 1 frt, Császi Gyula frt, Soós János 50 nstein Dezső 50 kr, 32 frt. Fogadják a az olvasó-egylet szszlón, 1883. febr. 1. Bihari Kálmán,

Két fiatal szivet meg tene. De hát hiába két seb. Rajtuk is olyan szépen mond: gek, hogy én rózsám férjhez ment egy uzott a szive, tehát ég több keserüség,

szenvedés járult. A legény pedig megesküdött, hogy nőtlen marad s fogadását hiven meg is tartotta. Napok teltek, évek multak: a fiatalság üdesége, bája helyén barázdák támadtak, a délczeg alak meggörnyedt, de a sziv csak a régi maradt, telve szeretettel s reménynyel. Az asszony régebben elvált férjétől s igy közelebb jutottak egymáshoz, hitestársak azonban nem lehettek egész mostanáig. A férj a napokban Szőregen meghalt, s a fiatal szivü, 66 éves öreg Almási Ferencz kedden vezette oltárhoz 56 éves menyasszonyát. Megérdemlik, hogy boldogok legyenek!

* **A fényes alarczos bál,** mely e hó 6-án a „Bika“ nagytermében rendeztetik, egyike lesz a legkedélyesebb mulatságoknak; a rendező bizottság mindent elkövet annak sikerére. Lesz három versenydij: 1.) Szépség versenydij, egy értékes aranygyürü a legszebb álarczos hölgynek. 2.) A legszellemdusabb álarczos hölgy egy elegans legyezőt kap 3) A legrutabb uri álarczos egy üveg franczia pezsgőt nyer. Belépti-dij 1 frt. Páholyjegy 2 frt. Álarczos ruhák a bál napján reggeltől fogva a „Bika“ 35-ik sz. szobájában jutányos használati dijért kaphatók.

* **Az orvos-gyógyszerész egylet** ma délután a városháza tanácstermében gyülést tartott.

* **A nőegylet** holnap délután a városháza nagytermében választmányi gyülést tart.

* **Hangverseny** rendezését tervezik többen városunkban a győri árvizkárosultak javára, melyen felolvasások is tartatnak. Többi között gr. Teleki Sándor is fog készíteni egy munkát, mely a hangversenyen fel fog olvastatni.

* **Értesittetnek** a hadkötelezettek, hogy honvédségi könyveiket a kapitányi hivatal katonai osztályánál mielőbb átvenni igyekezzenek.

* **Nem kell obsit.** A katonai elbocsátó levelek már rég megérkeztek, azonban az illető érdekeltek, kik, mig az elbocsátó levelek itt nem voltak, folyvást sürgették, most nem akarják azokat elvinni. A kapátányi hivatal lapunk utján hivja fel az érdekelteket, hogy katonai elbocsató leveleiket mielébb elvigyék.

* **Öngyilkossági kisérlet.** Kerekes Juliánna szolgáló tegnapelőtt a nagyerdőn magát forgó pisztolylyal meggyilkolni akarta. Kétszer sütötte el a pisztolyt, azonban sebei nem életveszélyesek. Most a kórházban ápolják. Érdekes, hogy öngyilkosságának oka az, hogy — a jóra intették.

* **Czigánybál lesz holnap.** Ez időszerint a Magyari-testvérek rendezik ezt a Koronában. Ki vitatná el ennek érdekességét? Tehát a ki ott akar mulatni, belépti-dij 1 frt.

* **Borzasztó gyilkosságról** vettünk értesitést, mely tegnapelőtt éjjel Szoboszlón követtetett el. Fischbein Sámuel ottani kiskereskedőt tegnap reggel takaritónője a kereskedésében meggyilkolva találta. A gyilkossági eset a járásbiróságnak azonnal följelentetvén, a kiküldött hivatalos közegek a rablógyilkosságot állapitották meg. A szerencsétlent a sötőrő baltával kétszer ütötték hátulról fejbe, nyakát pedig egészen a csigolyáig elvágták. A rablógyilkos ezután pénzétől fosztotta meg áldozatát, kinél csak 24 forint volt. A járásbiróság és a csendőrség az ügyben azonnal meginditotta a nyomozást, gyanu azonban senki ellen nincs.

* **Carneval.** A farsang utolsó napjai Olaszországban valóságos népünnepélyt képeznek és a nyilvános téreken s főbb utczákon álarczos-és jelmezes csoportok vonulnak fel és alá kocsin és gyalog; kiabálva, ingerkedve s egymást czukros bonbon-okkal hajigálva. Gazdag és szegény a maga tehetsége és módja szerint részt vesz ezen bobó-ünnepélyen a délutáni órákban. Minálunk a fővárosban és a vidéki nagyobb városokban, nevezetesen Aradon, Temesváron, Kassán, Sopronban a farsang három utolsó napján álarczos-tánczestélyek rendeztetnek és akkor kimulatják és tombolják magokat azok is, a kik a hosszu farsangon munka vagy szolgálat által akadályozva voltak a mulatságokban részt venni.

* **A szabadságharcz szobra.** Budapesten a szobor nagybizottsága, Gerlóczy alpolgármester elnöklete alatt ülést tartott, melyen mind a pénzügyi, mind a müvészeti albizottságok munkálatai előterjesztettek. Előbb a gyüjtés szervezetét állapitották meg, helyeselvén az albizottsági tervezetet. Majd a gyüjtőivekre irandó s kibocsátandó felhivás szövegét kezdték birálni, mignem Emich Gusztáv kir. kamarás inditványára, a felhivás ujabb szövegezésére alb zottság küldetett ki, melynek tagjai Királyi Pál, br. Lipthay Béla, Gelléri Szabó János, Halász Géza. Ezután megválasztották a budapes i kerületi gyüjtőbizottságok elnökeit. Megválasztották az első kerületbe Ország Sándort, a II-ikba Ivánka Imrét, a III-ikba Végh Jánost, a IV ikbe Királyi Pált, az V ikbe Gelléri Szabó Jánost, a VI ikba Török Józsefet, a VII-ikbe Morzsányi Károlyt, a VIII-ikba Molnár Endrét, a IX ikbe Prükler Lászlót. a X-ikbe Henszler Ignácz elöljárót. Az elnökök magok alakitják meg a gyüjtő bizottságokat. Most a müvészeti albizottság javaslatait mutatták be és pedig először is a szobor helyét illetőleg. Az albizottság, mint ismeretes, a Gizella- ért ajánlja. Lipthay Béla báró ezen propositióval szemben alternativ kijelölést kért. Mert ha a müvész kezét megkötni semmiképp se akarjuk, igy szobrot is, oszlopot is alkothat, bizonyos pedig, hogy az oszlop csak az Oktogon téren lesz helyén, mig a szobor másutt is jó helyet kaphat: ekként két helyet kellett kijelölni. Igen hosszas eszmecsere fejlet ki most, s belehoztak számos teret, igy pl. a Deák-tért, s a Sugár-ut városligeti torkolatát, — végre a bizottság a Gizella-tér egyedüli kijelölését 9 szóval 8 ellen elejtette, ellenben elfogadta azt, hogy alternative hozassék föl: a Gizellatér, Oktogontér és Deáktér. Igy három hely adatik a tervező müvész rendelkezésére. Egyébiránt a helyet végleg a közgyülés jelöli ki s még a közmunkatanács is hozzá szól. A pályázati feltételek tárgyalása során Vidéky János felszólalt azon becsuszott hiba ellen, hogy a kivántató minták magassága 1 méter = 50 cm. Elhatározták, hogy a minta magassága 1 05 méter legyen. Házmán Ferencz azon inditványt tette, hogy a kiirandó pályázat international jellegü legyen. Azonban Halász Géza, Királyi Pál s mások felszólalása után ezen inditványt egyhangulag elvetették s csak magyar müvészek pályázhatnak.

* **Színészek párbaja.** A Temesváry Lajos és Szombathelyi Béla között lefolyt párbaj következtében, mely tudvalevőleg utóbbinak halálával végződött, Temesváry Lajost a kolozsvári kir. törvényszék másfél évi államfogházra itélte, a mely itélet ellen ugy a kir. ügyész, sulyosabb büntetést kérve, mint a vádlott, enyhébb büntetést kérve, felebbezték. A vádlott Temesváry Lajos felebbezésében felhozta, hogy „meghozták a törvényt a párbaj tilalmára s azt első helyen a törvényhozók szegik meg naponta“, s „hogy a törvény és a a társadalmi balfogalmak és a közvélemény sziklái között scylla és charibdis közé volt szoritva.“ A marosvásárhelyi kir. tábla egy évi államfogházra mérsékelte a büntetést.

* **Nyilt köszönet.** Jóri Lajos ur az iparos ifjuság önképző-egyletének könyvtára részére, Petőfinek diszkiadásu összes költeményeit juttatta hozzám; midőn ezt itt elismerem, egyuttal fogadja a szives adományozó ur ezen, a dicséretet magán hordó szép tettéért, az egylet nevében kifejezett őszinte köszönetemet. Debreczen, 1883. febr. 3. Serli Ede, elnök.

* **Hideg vizgyógymódot** kedvelők figyelmébe. Mindazoknak, kik a hideg vizgyógymódot igénybe venni akarják — tudomásukra hozzuk, hogy Greisinger Márton és neje, kik a tátrafüredi hideg vizgyógymód intézetben orvosi felügyelet alatt több éven át működtek, mint frottirozók: ez idén ismét városunkban vannak s e szakba vágó mindennemü teendőket u. m. frottirozást, hidegvizes ledörzsöléseket, bepakolást sat. sat. készséggel elvállalnak. — Lakásuk egyháztér 343. sz. a. a Geger-féle házban.

* **Saját hitvestársát** meggyilkolta január 29-én délelőtt egy Szilvay nevezetü eperjesi mészáros. A dolog ugy történt, hogy a két házastárs a piaczon szóvitába elegyedett, melynek vége az volt, hogy a szivtelen férj kést rántván, azt hátulról neje oldalába markolatig döfte. A szurás a szerencsétlen nő szivét érte s a nő halálát vonta maga után. A gyilkos férj elfogatott.

* **A zsandár világ** furcsa kis félreértésre adott alkalmat nem régen B.-ujfalu közelében. Két zsandárnak meghagyatott, hogy a megjelölt éjjelen, éjféli 11 órakor az államvasut 28 sz. őrházához mennek, a hol átvesznek egy rendeletet s egyebekben a szerint járnak el. A 28. sz. őrháznál egy tót ember van alkalmazva, a kit a zsandárok érkezése az ágy alá kergetett, s a ki onnan elő nem bujt, hogy az ajtót kinyissa. A zsandárok a hosszu dörömbölés után kénytelenek voltak eltávozni, mert az őrház ajtaját be nem törhették. Ezalatt jelezték a gyorsvonat érkezését. A vasutiőr összeszedte az ágy alá rejtett bátorságot s a vészlámpát a vonat elrobogásakor az ablakon kitartotta. A vonatvezető észrevette a vészjelt, de a vonatot a legközelebbi őrháznál állithatta meg. Innen azonnal visszatolatták az egész vonatot, a mikor a vasuti őr lelkendezve beszélt el egy egész rabló történetet, s az utasok elhttték, hogy egy rablócsapat a sineket akarta felszedni. A jelentést megtették minden irányba s akkor sült ki, hogy a zsandárok csak parancsot teljesitettek.

* **A tisza-eszlári esethez.** Nyiregyházáról irják: A törvényszék ma tárgyalta a főügyészségi inditványt, határozatot azonban nem hozott. A hosszu ülésnek eredménye annyi, hogy az iratok Kolozsvárra való küldésének eszméjét elejtették és inditványoztatott, hogy azok felülvizsgálat végett az országos egészségügyi bizottsághoz küldessenek. Valószinüleg ennél fognak maradni Az elnök ülés után birtokára ment, honnan vasárnap tér vissza. Ez ügyben tehát a jövő hét első napjaiban fog a törvényszék határozni.

* **Illatszer — revolver.** A divat terén ismét egy ujabb találmány foglalkoztatja az előkelő világot. Párisban találták fel. Csinos kis nickellezett revolver alaku készülék, illat szerrel van megtöltve, melyet gyutacscsal elsütnek. Az illatos folyadék ezer kis parányban terjed széjjel a légben. Hasonló ehhez a gránát füstölő lámpa. Kis alacsony talpu üveggolyónyi t telepü legyezőalakulag szétterül, s itt meggyujtva a folyadék elpárolog s kellemes illatot terjeszt.

* **A kinek nem kell biró.** Nagyváradon egy özvegy asszonynak adósa volt egy vagyonos ember, kitől ennek daczára sem tudta pénzét beincassálni már hetek óta. Mondták neki, hogy perelje be adósát, azonban ezt nem akarta tenni, van neki más módja, nem kell neki a biró. Tegnap aztán csakugyan megejtette azt a furcsa módot, melylyel pénzéhez vélt jutni. Adósának kocsija lévén, midőn épen az ő háza előtt hajtatott el, kiküldte cselédeit s ezek segélyével feltartóztatta a kocsit, kifogatta a lovakat s behajtotta a saját udvarára. És ekkor kijelentette, hogy adós uram quittek vagyunk. Az adós ur azonban a városházához folyamodott s erőszakkal vétette visszsza tulajdonát, megmagyaráztatván a hitelezőnek, hogy önbiráskodásra senki sincs jogositva. Az utonállás miatt azonban feljelentés tétetett, s nagyon valószinü, hogy a különcz hitelező, a kinek nem kellett a biró, drágán fogja megfizetni tudatlanságát.

* **A legiszákosabb nemzet.** E hirben eddig a svájcziak álltak. Cornetnek, a belga postahivatal auditorának adatokra támaszkodó kimutatásai szerint azonban a belgák a legiszákosabbak. 1830. óta a szeszes italok fogyasztása megötszöröződött, s most 40 litert számitanak minden felnőtt férfira. Az $1^1/_4$ milliót tevő felnőtt férfira esik 102,000 csapszék, vagyis minden 12 emberre egy. A brüsszeli kórházi orvosok állitása szerint 100 eset közül 80-szor szeszes italok hatása okozza a bajt. 1875 ben Belgiumban 352 öngyilkosság volt, e szám 1880-ban 581-re emelkedett. Most háromszor annyi őrült van Belgiumban, mint ezelőtt 30 évvel, oly tény, melyet nem lehet a népesség tultömöttségéből kimagyarázni.

Debreczeni szinház.

„Mari, egy anya a népből“ czimü ócskaság került szinre tegnap. Kis közönség nézte az előadást, melynek Cséky Ilona alakitása adott némi érdeket. — Ha nincs ócskább siralmas férczelmény: akkor jó lenne e darabot — még egyszer előadni — rettentő például. (—s.)

A végrendelet.

Mult év deczember havában halt meg Bécs közelében Mauer nyaralóhelyen Schwarzwald szül Musch Mária asszony magyarországi illetőségü volt és az ő tulajdonát képezte a József-téren az a ház, melyet később az osztrák-magyar bank vásárolt meg.

Halála alkalmából a bécsi lapok sokat irtak az elhunytnak különczködéseiről. A fukarságban alig akadt párja. Mauerben három három háza volt és ámbár ő maga csak egy kis szobában lakott, egyetlen lakója nem volt, mert attól félt, hogy kárt okoznak házában és butoraiban. Egész nap nem mozdult ki szobájából, cselédet nem tartott, mert nem akrta azt fizetni. Ritkán látták az utczán, kivéve ha a korcsmába ment, hogy néhány krajczárért élelmi szereket vásároljon és ezekkel azután visszatért szegényes hajlékába. Senki sem sejtette, mily óriási vagyont gyüjtött ez a női Harpagon, mig végre halála után öröksége szenzácziós pernek nem képezte alapját.

A vizsgálat folyamán kihallgatott tanuk: Rohorovszky lovag, Angerer az osztrák-magyar bank igazgatója és a Nagy altábornagy özvegye egyhangulag kijelentették, hogy Schwarwaldné egy alkalommal 200,000 forint áru aranyjáradékot vásárolt. Halála után találtak hagyatékában egy általa fogalmazott és aláirt végrendeletet, függelékkel együtt, mely utóbbiba az ingatlanokról rendelkezve, megerősiti a végrendeletet minden pontjában.

Egyedüli örökösnek, dr. K. F. maueri orvos volt megnevezve, a ki az elhunytat betegsége alatt gyógyitotta. A függelékben a rokonok teljesen ki voltak zárva az örökségtől, a mint formai szempontból meg sem lehetett támadni, miután az elhunytnak csak oldalrokonai voltak. Ezek Budapesten laknak és nem hagyták annyiba a végrendelet intézkedését, hanem ügyük képviseletével dr. Kienbök Károly bécsi ügyvédet bizták meg. Az ügyvédnek első dolga az volt, hogy pontos adatokat szerzett be, az ügy állása felől. Feltünt neki az, hogy a gyászjelentéseket csak 10 nappal Schwarzwaldné halála után küldték szét a rokonoknak, s hogy ezeken a betegségről egy szóval sem volt emlités téve. Az is különösnek tetszett, hogy ez a zsugori asszony, az emlitett orvost, ki csak néhány hétig gyógykezelte, egyedüli örökösének nevezte ki.

Ily alapon inditották meg a fenyitő eljárást és csakhamar kitünt, hogy a függelék hamisitott, sőt a kihallgatott tanuk vallomása szerint az is valószinü, hogy a végrendeletet dr. K. F. fogalmazta és aztán leiratta A tanuk ugyanis azt vallják, hogy az öreg asszony betegsége alatt beszélni sem tudott, folyton eszméletlenül feküdt ágyában, és talán már meg is volt halva, mikor felszólitották a végrendelet aláirása.

Az orvost mint a P. Ll. irja, ma hallgatta ki a vizsgálóbiró és lehet, hogy már vizsgálati fogságba is helyezte.

GAZDASÁG, IPAR, KERESKEDELEM.

Debreczen, febr. 3.

Mig mindig nincs elintézve a kérdés: hol lesz megtartandó az iparos ifjusági egyletnek V-ik országos vándorgyülése? Mint már több izben emlitettük, a Debreczenben tartott legutóbbi vándorgyülés határozata szerint a következő nagy gyülésnek és ezzel kapcsolatban munkakiállitásnak ez év folyamán Kolozsváron kellett volna megtartatni, azonban mind a gyülés, mind a kiállitás rendezésétől a kolozsvári iparos ifjusági egylet visszalépett.

A debreczeni vezéregyletnél, mint tudjuk, a kolozsvári iparos ifj. egyletnek e megmagyarázhatlan eljárása, valamint az a ténye, hogy a hozzá intézett többszöri felhivásra csak hallgatással felelt, a legnagyobb visszatetszést szülte, s bár még itt positiv megállapodás a tekintetben, hol legyen hát mégis ez évben a vándorgyülés, nem jött létre, mindazáltal a hangulatból következtethetünk annyit, hogy a vándorgyülés helyére nézve a debreczeni vezéregylet vagy Aradot, vagy Békés Gyulát fogja felhivni.

Idevonatkozólag értesülünk, hogy a gyulai iparos ifjusági egylet elhatározta, hogy a maga részéről mindent elkövet, hogy az országos összejövetel ez évben B.-Gyulán tartassék meg. Sőt a gyulai egylet a tanoncz és segédek munkáiból rendezendő munkakiállitás eszméjéhez is ragaszkodik, mi végből az egylet elnöke Sal József a napokban a fővárosban több oly szakférfiuval értekezett, kik eddig a vándorgyülések rendezésébe befolytak. Ezek azonban a gyulai egyet kiküldötteinek azt a tanácsot adták, hogy minden előtt a debreczeni vezéregylethez forduljanak.

Ily módon, tudniillik, ha B. Gyula veszi át, a kolozsvári egylet által ez évre elvállalt szerepet, az összebonyolitott ügyet, elvégre elintézve látjuk, de már most figyelmeztetjük az illetékes köröket, hogy a közelebbi vándorgyülésen gondoskodjanak módokról, hogy az iparos ifjusági országos szüvetkezet kebelében, ily könnyen komolyabb zavart okozható kellemetlenségek a jövőben elő ne forduljanak.

Heti jelentés a budapesti gabnatőzsdéről.

(A „Debreczen“ tudósitása.)

Budapest, febr. 2. 1883.

Steiner József és Társa termény-, gabona- és bizományi czég jelentése. Tétlenség uralkodik kereskedelmünkben, mely lépten-nyomon naponta érezhetőbbé kezd válni. Az irányzat rendes az árakban lényeges változások nem jelenthetők, korlátolt forgalom mellett.

Buza 20 kral csökent. Mai árjegyzéseink. Tiszavidéki. Pestmegyei és Fehérmegyei: 78—79 ko. 9.70—9.90. 79—80 ko. 10.10—10 80—82 30—82 ko. 10.20—10.50 Bánsági 25, Bácskai 15, Északmagyar 40, üszögös fajok még további 40—50 kral olcsóbban fizettetnek. Tavaszra 9.55 őszre 10 05. **Rozs** keresett. Elsőrendü 7.25, közepes 7 frt. oláh 6.70. **Árpa** jó keresletnek örvend, takarmány 6.80—7. **maláta** 7.25—8. sörfőzdei 8.50.—9. **Tengeri** változatlan szilárd, 5.85—6.15 kelt. Későbbi szállitásra kevés üzlet.. — Febr. Zsombolyán 5.10. Kötések máj.—jun. 6.16. Cinguantin Csabán 6.35. **Zab** szilárd 5.80—6 75 minőség szerint. Tavaszi határidőre 6.60. **Bab** lanyha Dunavidéki 9—10 frt. Erdélyi 9.25—9 75. Barna 9.50—10. Tarka 6.75—7 frt. Törpe 12 25. **Repcze** nincs üzlet. Káposzta $15^3/_4$—$16^1/_4$ 1883. Aug. —Szept. 13.75— **Vadrepcze** 6.80—7.25. **Kendermag** szilárd 11 frt, **Lenmag** 12 frt. Köles belföldi 4—5.75 frt. Oláhországi 6.30—6 60. — **Takarmánybükköny** buzából trieurözött 3.20. Vetni való 8.50, zabbal kevert 7.75 **Kása** zsákostól 10 50—11 frt. **Pénzelőleget 5 kamatra** nyujtunk ügyfeleinknek beraktározott árukra és feladási vevényekre. Az előleg minden városban feltehető, hol pénzintézet létezik. **Zsákkölcsöndijt** hetenkint 3—4 krt számitunk darabjától hozzánk küldendő árukhoz. **Közraktári illeték** átmeneti forgalomban 100 métermázsa után, az osztrák államvasut közraktáraiban 5 25. Fővárosi közraktárakban 7.05.

CSÁRNOK.

Hogy öltözködtek a régiek?

A divat ördöge korán megszületett — a „régi jó időkben is“ megvolt az igyekezet, hogy a ruházat gyakorlati czéljával a disz is egyesitve legyen. Már a szentirás is támogatja ez állitásunkat: midőn Abrahám elküldötte szolgáját Eliezert, hogy az Izsák számára megkérje Rebeka kezét, karpereczeket, ezüst és arany ékszereket küldött vele ajándékul — köztudomásu az is, hogy József tarka ruházata költötte fel testvérei irigységét. Mózes törvénye szerint csak a papok viselhettek vászonruhát, — a közönséges embereknek gyapju szövettel kellett beérniök; kitünik ebből, hogy a lenipar felette nagyra becsültetett, különösen az egyptomi vászon birt igen nagy értékkel.

A gyapjuipart különösen Cos szigetén müvelték és a görögök, valamint a római nők jobbára ebből készitett szöveteket viseltek, melyek szép mintáik által tüntek ki és sokszor egészen átlátszóak voltak, igy például a köpeny is, melylyel Iphigenia arczát elfedte, Euripides szerint oly vékony volt, hogy ő azon keresztül láthatott.

A selymet először az indiaiak és chinaiak ismerték. Későbben Siciliába is eljutott és innen Itálián át Spanyolországba terjedt el.

Ama kor selyemszövetei felette pompásak voltak és gyakran „változó szinekben“ szövettek, a mi körülbelől megfelel a mai „Changeant“-nak. A császárok idejében a tulságos pompa olyannyira lábra kapott, hogy Tiberius megtiltotta a férfiaknak a selyemruhák viselését.

Már a hébereknél is szokásos volt látogatás előtt ruhát váltani, ezzel a meglátogatandók iránti tiszteletüknek adtak kifejezést, a mit sohasem felejtettek el; lakodalmak alkalmával illatos olajjal bekent uj ruhát öltöttek. A bibor a régiek legszebb és legdrágább szine volt, miért ennek viselése a császárok és parancsolók előjogává lett. Az ezen szinnel festett ruhák roppant drágák voltak; a bibort több kagylóból nyerték; e fajból a legjobbakat Tyrus vidékén lehetett találni. Szin tekintetében a kék is pompásnak tartatott; a fehér szin a tisztelet jele volt.

Az ókorbeli görög és római hölgyek ruházatát alsó szoknya, kabát és köpeny képezte; az alsó szoknya vászonból készült és gombbal volt összetartva.

(Vége köv.)

— **Szinház.** A debreczeni szinpadon holnap, vasárnap a **„Varázsfátyol“** adatik, fényes kiállitással.

Szerkesztői posta.

— **Budapestre.** Megleszen a te akaratod, mikép ott fent, ugy ide lent is.

— **Zero.** A tied is. Mára nagyon későn jött. De még jobb az ügynek, hogy a napi szünetek nem szakitják meg folyamát. Csak aztán ide vele minél hamarabb. Ma délre itt kell lenni a holnapinak. Köszönet s üdvözlet.

Felelős szerkesztő: **HENTALLER LAJOS.**
Kiadó tulajdonos: **KUTASI IMRE.**

Trieszti KIÁLLITÁSI SORS-JÁTÉK.

Huzás visszavonhatlanul

1883. FEBRUÁR 18-án.

1. főnyeremény: **50 000 frt.** készpénz vagy **8 800** arany.
2. főnyeremény: **20.000 frt.** készpénz vagy **3.500** arany.
3. főnyeremény: **10.000 frt.** készpénz vagy **1.750** arany.
4. főnyeremény: **Nyakék és fülbevalók gyémántokkal 10.000 frt** értékben.

Négy nyeremény: Arany ékszer gyémántokkal és gyöngygyel **5000 frt** értékben.

Öt nyeremény: Többnemü ékszertárgy egyenként **3000 frt.** értékben.

987 nyeremény egyenként 1000, 500, 300, 200, 100, 50 és 25 frt értékben.

1000 nyeremény 213.550 frt. értékben.

Egy sorsjegy ára 50 kr.

1000 nyeremény 213.550 frt. értékben.

Megrendelések 15 krajczár melléklése mellett a

A trieszti osztrák-magyar kiállitás végrehajtó bizottságágához intézendők.

A sorsjátékosztály fiókja:

BUDAPEST, Sugárut 2. sz. (Fonciére-palota.)

Kiadó.

az özv. Feke Istvánné által birt helyiség, értekezhetni Bacsó Péter ügyvédnél főpiacz 1714. sz. a.

A DEBRECZENI

IPAREGYESÜLETI TAKARÉK- és HITELINTÉZET

t. cz. részvényesei

f. évi február hó 25-ik napján d. e. 10 órakor

a városház kis termében megtartandó

IX-IK RENDES KÖZGYÜLÉSRE

azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy szavazatjog gyakorlatára csak oly részvényesek jogositvák, kik a közgyülés előtt legalább harmincz nappal a részvénykönyvbe be vannak vezetve.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóságnak a lefolyt üzletévről jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérlegb eterjesztése s a felmentvény megadása.
4. A nyereség mikénti felosztása.
5. Felügyelő bizottság választása.

Az igazgatóság.

☛ Az évi jelentés, mérleg 8 nappal a közgyülés előtt az intézet helyiségében a hivatalos órákban megtekinthető.

HARSÁNYI ISTVÁN

asztalos.

Ajánlja jól és dusan berendezett asztalos üzletét, mindennemü asztalos munkák pontos és jutányos áron elkészitésére.

Üzlethelyiség: Bathyányi-utcza, Laky Lajos ur házában.

Minden hasonló készitmény felett előnynyel birnak ezen pastillak, melyek minden ártalmas állagtól mentek; legnagyobb sikerrel alkalmaztatnak alszervi-betegségeknél — váltóláznál, mellbetegségeknél, bőr, szem, agy, szájbetegségeknél, gyermekek és női betegségeknél; könnyen hajtó és vértisztitó, egy gyógyszer sem kedvezőbb és ártalmatlanabb a

D U G U L Á S T

leküzdeni, mely minden betegségnek forrása. Czukros voltuknál fogva gyermekek is kedvelik. Ezen pilulák PITHA tanár udvari tanácsos bizonyitványa által lettek kitüntetve.

Egy skatulya, mely 15 pilulát tartalmaz, ára 15 kr. Egy csomag, mely 8 skatulyát és igy 120 pilulát tartalmaz, csak 1 frt.

ÓVÁS! Minden skatulya, melyen e czég: „Apotheke zum heil. Leopold" nem áll, hamis, melynek megvetelétől a közönség óvatik.

Philipp Neustein

Megfigyelendő, hogy rosz, siker nélküli, sőt ártalmas készitmény ne vétessék. — Egyenesen Neustein-féle Erzsébet pilulák kérendők, ezek s a használati utasitás az itt látható aláirással vannak ellátva.

Főraktár Bécsben:

Apotheke zum heiligen Leopold Neustein Ph. Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse

s minden gyógyszertárban.

1 frt 15 kr. beküldés mellett küldünk egy tekercset bélyegmentesen. (9.)

Hoff János-féle

maláta-kivonat-egészségi sör.

Ezren, kik minden reményről lemondottak már, ezen gyógyhatásu italnak köszönik életüket s örvendenek neki. **Étvágy- és emésztési hiány, hämorhoid- és légzési betegségek, köhögés, mellbajok, testi gyengeség, vérszegénység, csodálatosan gyógyittatnak a HOFF JÁNOS-féle maláta gyártmányok változatos használata által.**

HOFF JÁNOS urnak, cs. kir. keresk. tanácsos urnak, a cs. kir. aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendek lovagjának, **feltalálója** és egyedüli készitője a Hoff János-féle malátakivonatnak, a legtöbb európai fejedelem udv. szállitójának Bécsben, Gyár: Graben, Bräunerhof, Bräunerstrasse 2. sz., iroda- és gyáriraktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Budapest, zsibáros-utcza 7. sz.

Nyilvános köszönőirat és gyógyértesités

egy anyától, ki közli, hogy családja örömtelt, mert leánya, ki irtóztató félelemre adott okot, a Hoff János-féle malátakészitmények, a malátakivonati egészségi sör és koncentrált maláta-kivonattól egészséges lett.

Egyetlen leányom, ki már 5 év óta heves köhögésben és mellfájásban szenved, a legborzasztóbb félelemre adott okot, midőn önnek egy hirlapi hirdetésére lettem figyelmeztetve s az ön jeles malátasöréből magamnak egy próbaküldeményt hozattam.

Ezen időtől fogva, azaz januártól julius elejéig leányom a malátasört és koncentrált malátakivonatot használja, s oly jelentékenyen javul, hogy immár teljesen fölépültnek nyilatkoztatom ki. Mi mindnyájan gyermekünk élete megmentőjének tekintjük önt s örök hálára érezzük magunkat kötelezve.

Sziveskedjék 28 üveg malátakivonati egészségi-sört, **5** zacskó malátaczukorkát és 2 kiló legfinomabb minőségü malátacsokoládét küldeni.

Neumarkt, 1881. augusztus 21.

Tisztelettel

ISCHL H., birtokosnő Neumarktban.

Csaknem minden ország, több mint száz hivatalos hatósága által kitünő gyógyhatásunak találva.

TESSÉK FIGYELEMMEL OLVASNI!

A Hoff János-féle maláta-gyógytápszer készitmények legfényesebb ékessége.

A valódi legelső Hoff-féle maláta-gyógytápszer-készitmények általános hasznos voltuknál fogva a fogyasztók biztositásánál díjjal lettek kitüntetve. Szives figyelembe vétel végett rövid kimutatásban közöljük a csász. kir. és fejedelmi nyilatkozatokat a valódi legelső Hoff János-féle maláta-gyógytápszerek felől. IV. Frigyes Vilmos király: „A Hoff-féle maláta-kitvonat jótékony hatással bir a gyomorra." — I. Vilmos császár a gyárost legmagasabb kabinet leiratával szerencséltette, melyben a Hoff-féle egészségi-sör gyomorerősitő hatása s kitünő pompás ize van felemlitve. Oklevél, lovaggá való kinevezés, kitüntetés. Ferencz József császár: „Örvendek, hogy önt ezennel ismét kitüntethetem." A szász király: „A Hoff-féle maláta-kivonat a királyné ágyának igen jót tesz." A Dán király: Örömmel győződtem meg a Hoff-féle maláta-kivonat gyógyhatásosságáról." Károly román herczeg „az ön kitünő maláta-készitményeinek jó hirneve." A walesi herczegnő a gyógyhatásu Hoff-féle malátakivonatból haladéktalan szállitást. Oetingen Wallerstein Lajos herczeg: „Emberi kötelesség a Hoff-féle maláta kivonat elismert gyógyhatását köztudomásuvá tenni." A Hohenzollemi herczeg Érdemeinek jutalmául, melyek az emberiségnek oly jóltevőleghatnak." Hesseni őrgróf: „Az ön maláta-készitményeinek elismert gyógyereje a köztetszés, melyet az ön maláta-készitményei kivivtak."

Óvás! Valamennyi maláta-készitmény, a mellékelt védjegygyel (a feltaláló és legelső készitő Hoff Jánosnak mellképe fennálló tojásdad alakban, s alatta Hoff János névaláirással) van ellátva. A hol a valódiság ezen jele hiányzik, az a gyártmány mint hamisitott visszautasitó

ÁRAK: Maláta-kivonat egészségi sör 1 palaczk 60 kr, 11 pal. 6 frt, 28 pal 15 frt, 58 palacz 30 frt. ½ kilo **maláta csokoládé** I. = 2 frt 40 kr. ¼ kilo 1 frt 30 kr., ⅛ kilo 70 kr, II. = ½ kilo 1 frt 60 kr. ¼ kilo 90 kr, ⅛ kilo 50 kr, III. = ½ kilo 1 frt. ¼ kilo 60 kr, ⅛ kilo 35 kr. **Maláta-czukorkák** 1 zacskó 60 kr. 30 és 15 kr. **Maláta kivonat** 1 üvegcse 1 frt. kisebb 60 kr. **Gyermek tápmalátaliszt** 1 frt. **Egy maláta-fürdő** 80, 50 kr. **Maláta-szappan** 80, 60, 40 és 20 kr. — Nagyobb mennyiségnél megfelelő engedmény. — A csomagolás legolcsóbban számittatik.

FŐRAKTÁR: Csanak József Debreczenben, főpiacz, továbbá **Rickl József Zelmósnál Geréby Fülöp, Varga Lajos, Ujházi István. — Nagyvárad: Jánky Antal. — Nyiregyháza: Korányi Imre** gyógyszerésznél. **Továbbá minden nagyobb gyógyszertárban.**

Orvosi bizonylat.

Dr. Popp J. G. urnak,

cs. kir. udvari fogorvos Bécsben, I. ker. Bognergasse Nr. 2.

Mint több mint **3000 munkás** orvosa, az ön valódi

ANATHERIN-SZÁJVIZÉT

rendeltem mindig a foghus lazasságs, a fogak megingósodása, a szájbüznél s a száj nyákhártyájának scorbutos betegségi tüneteknél s azzal folyton a legdicséretre méltóbb eredményeket értem el.

Már 10 év óta használom az ön Anatherin-szájvizét, s annak hasznos voltát nem győzöm eléggé magasztalni s az ön szájvizét mindenkinek mint a legjobb szert ajánlom.

Dr. WOLF, orvostudor és sebész,

a bécsi orvostudori egyetem tagja, a kizárólag szab. Ferdinand császár északi pálya gyári és vasuti orvosa.

Florisdorf Bécs mellett, 1878. máj. 17.

(48.)

A t cz. közönség felkéretik világosan Popp cs. kir. udvari fogorvos-féle készitményeket kérni, s csak az olyakat fogadni el, melyek saját védjegyemmel vannak ellátva. Kapható Debreczenben: Rothschnek, Göltl N.,-Muraközy K., Mihalovics I., Tamássy K., Örvényi, Vecsey V. gyógyszertáraikban. Csanak József füszerkereskedésében, Hadház: Szilay gyógyszer, H.-Böszörmény: Korányi G. gyógyszer., Szoboszló: Trocsányi G. gyógyszer., Diószeg: Kovács gy., Szathmár dr. Lengyel M. gy, Bossin S., Böszörményi S. gy., N.-Kálló: Mandl S., Hveszda K. gy., Tisza-Lök: Pintér P. gy., Munkács; Trarler gyógysz, — Szinyér-Váralja, Gerber E. gy., — Nánás: Ujvári gy., — Karczag: Báthory gy., Derecske: Beliczay gy., B.-Ujfalu: Sárréty gy., Nagyvárad: Nyiri G. Racsek F. Ember I. gy., Janky Antal, Huzella A. uraknál. N.-Károly. Jelinek: Fülcky O., gy. Nyiregyháza: Szopka A. Lederer O. gy., N.-Bánya: Hanzulovits gy,, Somlyó: Ruszka Ig. és társa. Tokaj: Reiner D. gy., B.-Ujváros: Tauffer, K., Madaras: Jung K, gy., Csáth: Székely A. gy., S.-A.-Ujhely: Reichard testvérek és Deutsch János Pintér F. gyógyszerészeknél.

Az e. o. általános

Balesetek ellen

BIZTOSITÓ TÁRSASÁG

BÉCSBEN.

Teljesen befizetett alaptőkéje: **Egy millió frt o. é.**

A társaság elfogad:

I. Egyénenkint való biztositásokat

balesetek ellen és pedig minden testi baleset ellen, mely a biztositottat hivatásában vagy azon kivül, otthon vagy utközben érheti.

Példa: Valamely bankár, orvos, ügyvéd, irodai hivatalnok, ha a biztositást 5 évre köti meg, **10,000 frt**, halál és munkaképtelenség esetére **11 frtot évi-dij** lefizetése mellett biztosithat magának. — Több koczkázattal járó hivatású egyénekre nézve, a dij megfelelő arányban drágább

2. Tömeges biztositásokat

a valamely gyárban, vagy más iparvállalatnál alkalmazott valamennyi egyént hivatásszerü foglalkozásuk gyakorlása közben érhető testi balesetek ellen.

A Magyarországi vezérügynökség.

BUDAPEST,

Dorottya-utcza, 10. sz.

Debreczenben főügynök: **Feischl Fülöp és fia.**

Debreczen, 1883. Nyomatott kiadótulajdonos KUTASI IMRE könyvnyomdájában.